

Pieter Adrianus Kooijman. Ascendant leeuw of maagd?

<https://hdl.handle.net/21.12133/2E66BEBD22D8412EBA49DBA92263E607>

Kooijman, Pieter Adrianus 25 februari 1891 17h00 Rotterdam

Rotterdam (51°55'NB, 4°29'OL)

Klokketijd: 25 februari 1891 17h00m00s

GMT : 25 februari 1891 16h42m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2411789.19583; Sterretijd: 3h20m57s

zon: 6°49' vis in 7

maa: 27°25' maa in 2

mer: 16°48' wat in 6

ven: 20°29' ste in 5

mar: 22°17' ram in 9

jup: 27°33' wat in 6

sat: 14°20' maa in 1

ura: 1°12' sch in 3

nep: 4°02' twe in 10

plu: 5°55' twe in 10

kno: 10°09' twe in 10

che: 28°58' kre in 11

lil: 4°22' maa in 1

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 2°11' maa

Midhemel : 22°38' sti

<https://socialhistory.org/bwsa/biografie/kooijman>

Pieter Adrianus Kooijman, anarchistisch activist en theoreticus

Geboren: 25 februari 1891, Rotterdam

Gestorven: 17 januari 1975, Den Haag

Pieter Adrianus Kooijman (31/4)

(roepnaam: Piet), anarchistisch activist en theoreticus, is geboren te Rotterdam op 25 februari 1891 en overleden te Den Haag op 17 januari 1975. Hij was de zoon van Adrianus Kooijman, spekslager/vleeshouwer, en Hester Elisabeth Catharina Kolverschoten. Op 24 juli 1929 trad hij in het huwelijk met Martje Olthoff, administratief medewerkster, met wie hij twee dochters en een zoon kreeg.

Pseudoniemen: M.O., Observator (?), Weetgraag.

Kooijman groeide op in een middenstandsgezin, doorliep de ambachtsschool en was achtereenvolgens in Rotterdam, Amsterdam en Den Haag werkzaam als draaiier/bankwerker en automonteur/chauffeur. Hij sloot zich al jong aan bij de SDAP, maar koos in 1918 voor de Communistische Partij in Nederland (CPN). Vanwege zijn kritiek op politieke partijen en vakorganisaties en zijn propaganda voor bedrijfsbezetting verliet hij de CPN in 1920 en vormde met Leen van der Linde de Groep Sociaal-Anarchisten Den Haag. De samenwerking met de landelijke Federatie van Sociaal-Anarchisten duurde slechts kort, omdat de groep zich tegen elk 'bonzendom' in de arbeidersbeweging keerde. Daarop werd contact gelegd met de radicale vleugel van de Sociaal-Anarchistische Jongeren Organisatie (SAJO), waarvan Anton Constandse en Jo de Haas exponenten waren.

Eind 1921 pleegde Kooijman met Van der Linde en De Haas een bomaanslag op de woning van een militair te Den Haag. Dit krijgsraad-lid werd medeverantwoordelijk gesteld voor het vonnis tegen de dienstweigeraar Herman Groenendaal. Aanvankelijk steunden de meeste anarchisten de actie. Toen echter bleek dat het protest niet zozeer het militarisme alswel het reformisme van 'de bonzen' betrof, ebde de solidariteit weg. Alleen het uit de SAJO voortgekomen Alarm van Constandse bleef de daders en hun motieven verdedigen. Kooijman werd veroordeeld tot zes jaar gevangenis, omdat hij beschouwd werd als hoofddader van de aanslag, waarbij overigens slechts materiële schade was toegebracht. Zijn straftijd zat hij uit in eenzame opsluiting in Leeuwarden. Voortdurend kwam hij daar in verzet tegen het strenge gevangenisregiem. Zijn hongerstaking leidde in 1926 tot vragen in de Eerste Kamer. Ondertussen zag hij kans contact te houden met Alarm. Na zijn vrijlating in 1928 werd Kooijman weer politiek actief en werkte hij mee aan Opstand en Recht voor Allen, anarchistische bladen die in de lijn van het vroegere Alarm het syndicalisme fel bekritiseerden en revolutionaire bedrijfsbezetting propageerden. Hoewel Kooijman een uitstekend vakman was, speelde zijn verleden hem parten bij het vinden van een werkkring. Als werkloze voerde hij in Den Haag actie tegen de werkverschaffing en werd hij herhaaldelijk door de uitgezondenen als vertrouwensman gekozen. Overigens noemde de anarchist Kooijman zich zowel toen als later meestal revolutionair of alarmist. In 1931 kreeg de anti-syndicalistische stroming binnen het anarchisme, waarvan Kooijman - en aanvankelijk ook Constandse - de belangrijkste woordvoerders waren, vorm in het Landelijk Verbond van Alarm-groepen. Het orgaan ervan, dat in 1932-1933 en van 1937-1939 verscheen, heette (opnieuw) Alarm.

Onder invloed van de economische crisis wijzigde Kooijman zijn opvatting over de betekenis van het proletariaat. Tegenover het historisch-materialisme van Karl Marx stelde hij zijn materialistisch-determinisme, dat moest uitlopen op de ondergang van zowel de kapitalistische als de arbeidersklasse. Dit dialectisch denken, dat hij in 1934 samenvatte in zijn 'Alarm-stellingen', leidde tot verwerping van de klassenstrijd. Niet het proletariaat, maar het groeiende produktievermogen ofwel de techniek was volgens hem de stuwende kracht in de maatschappij. Kooijman meende dat er sprake

was van een potentiële overvloed aan goederen. Slechts door kunstmatig in stand gehouden tekorten konden de kapitalistische, fascistische en socialistische staten hun macht handhaven. En aangezien de techniek produktie en consumptie reeds van elkaar gescheiden had, kon ieder individu het recht op vrije consumptie laten gelden. Zo opgevat vormden de uit het produktieproces gestoten, en daardoor uit hun klasse gevallen werklozen een nieuwe voorhoede. Als gedeklasseerden moest hun parool 'neem en eet' luiden. Met andere werklozen bracht Kooijman in winkels en restaurants zijn theorie demonstratief in praktijk.

Na vele jaren van werkloosheid bezorgde zijn vriend en geestverwant Lieuwe Hornstra hem uiteindelijk een vaste baan als controleur bij De Bijenkorf. Na zijn pensionering publiceerde Kooijman in de jaren zestig geregeld in het anarchistische blad De Vrije, waardoor de discussies over zijn theorie weer oplaaiden. Via Roel van Duyn, toendertijd medewerker van dat blad, is een deel van Kooijmans opvattingen in de filosofie van Provo terecht gekomen. De idee van de consumptiemaatschappij en de rol van de gedeklasseerden (bij Provo het provotariaat) zijn aan het alarmisme van Kooijman ontleend.

auteur roman recensent e9w8 bp4

2010 0 geeft 9w8 op 5w4 dag

0,233	0,016	0,004	1,222	6,228	0,237	1,554	1,433	1,296
0,103	0,000	0,000	0,006	86,328	0,000	3,505	0,209	0,002
1,244	0,053	0,121	0,067	1,016	5,099	1,724	0,249	6,879
0,290	0,001	0,001	0,082	6,328	1,209	2,679	0,357	8,912

2012 5 geeft 5w4 op 5w4 dag

0,008	0,000	0,000	0,372	21,552	0,000	2,773	0,288	0,674
0,000	0,000	0,000	0,000	370,789	0,000	1,314	0,000	0,000
0,735	0,042	0,081	0,196	0,724	0,185	0,080	0,062	6,698
0,006	0,000	0,000	0,073	15,608	0,000	0,221	0,018	4,511

Klokketijd: 25 februari 1891 16h45m00s

GMT : 25 februari 1891 16h27m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2411789.18542; Sterretijd: 3h05m54s

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°35' lee

Midhemel : 18°56' sti

2010 0 geeft 5w6 (of 9) op 5w4 dag

0,233	0,016	0,004	1,222	6,228	0,237	1,554	1,433	1,296
0,103	0,000	0,000	0,006	86,328		0,000	3,505	0,209 0,002
2,185	0,047	0,148	0,088	0,879	4,150	1,942	0,234	3,595
0,509	0,001	0,001	0,108	5,473	0,984	3,018	0,336	4,657

2012 5 geeft 5w4 op 5w4 dag

0,008	0,000	0,000	0,372	21,552		0,000	2,773	0,288 0,674
0,000	0,000	0,000	0,000	370,789		0,000	1,314	0,000 0,000
1,705	0,036	0,143	0,269	1,132	0,408	0,088	0,068	1,385
0,014	0,000	0,000	0,100	24,402		0,000	0,244	0,019 0,933

Bij zie ik eerlijk gezegd méér argumenten voor een late Leeuw-ascendant dan voor een vroege Maagd-ascendant.

Waarom?

- **1. Het biografische patroon: visionaire rebel versus systeemmens**

De vroege Maagd-variant (Asc 2° Maagd, 17:00) geeft:

- Saturnus in 1
- Zon in 7
- sterke 6e-huis nadruk
- analytische, organisatorische, corrigerende toon

Dat verklaart:

- discipline,
- polemieken,
- theoretisch denken,
- de werkloze activist die zich vastbijt.

Maar het verklaart minder goed:

- de dramatische provocatie,
- het performatieve "neem en eet",
- de existentiële agitator,
- de anti-bonzen retoriek,
- de ideologische flamboyantie,
- het bijna profetische alarmisme.

Dat laatste ruikt eerder naar:

- Leeuw-ascendant,
- Mars prominent,
- 5/8-achtige dramatische autonomie,
- plus een visionaire 11e-huis/projectieve component.

- **2. De late Leeuw-variant is astrologisch spannender**

Bij 16:45 krijgt u:

- Ascendant 29°35' Leeuw
- MC nog steeds Stier
- Zon verschuift richting 8e-huis-dynamiek
- Uranische/oppositionele uitstraling sterker voelbaar

Die 29e graad Leeuw heeft vaak iets:

- grensoverschrijdends,
- theatraals,
- existentieel geladen,
- "ik móét mij uitdrukken voordat het te laat is".

Dat zie ik sterk bij Kooijman.

Hij was geen nette theoreticus.

Hij was een:

- alarmist,
- visionair,
- provocateur,
- ideologisch performer.

- **3. Uw Enneagram-resultaten zijn hier interessant**

Uw eigen model zegt iets belangrijks.

- **Maagd-scenario (17:00)**

2010:

- sterke 9w8-uitkomst
- óf 5-component

2012:

- duidelijke 5w4

Dat past bij:

- theoreticus,
- observator,
- ideoloog.

Maar...

- **Leeuw-scenario (16:45)**

Dan ontstaat:

- een veel conflictvollere mix,
- 5w4 + 5w6 + 9-element,
- minder "stabiel profiel",

- meer spanning tussen visie en agitatie.

En precies dát zie ik biografisch terug.

Kooijman was niet rustig geïntegreerd.

Hij bleef schurend.

Zijn theorie werd bijna een existentiële missie.

• **4. De 29° Leeuw-symboliek is opvallend raak**

Een Ascendant op de laatste graad van Leeuw geeft vaak mensen die:

- zich niet eenvoudig laten disciplineren,
- autoriteit persoonlijk ervaren,
- symbolisch vechten tegen vernedering,
- zichzelf zien als drager van een boodschap.

Zijn gevangenisverzet en hongerstaking passen daar opvallend goed bij.

Dat is minder "Maagd-correctie" en meer:

"Ik laat mij existentieel niet knechten."

• **5. Toch blijft de Maagd-hypothese verdedigbaar**

Want:

- hij werkte technisch/vakmatig,
- formuleerde systematische theorieën,
- dacht deterministisch,
- analyseerde economie bijna mechanisch,
- had iets van een autodidactische systeemdenker.

Dus:

- de Maagd-variant verklaart de analyticus,
 - de Leeuw-variant verklaart de revolutionaire uitstraling.
-

• **6. Mijn voorlopige oordeel**

Ik zou momenteel neigen naar:

late Leeuw-ascendant (rond 16:45–16:50)

niet omdat "Leeuw heroïsch klinkt",
maar omdat:

- de biografie te veel dramatische autonomie bevat,
- de confrontatiestijl te persoonlijk geladen is,
- de agitatie te zichtbaar performatief wordt,
- en uw eigen Enneagram-uitkomsten daar paradoxaal genoeg beter bij aansluiten.

De vroege Maagd blijft echter een serieuze mogelijkheid als men Kooijman primair als:

- theoreticus,
- systeemcriticus,
- autodidactisch denker
zou interpreteren.

Maar de man die restaurants binnentrekt om demonstratief zijn theorie van vrije consumptie uit te voeren...

dat voelt astrologisch minder als een Maagd-opkomst dan als een uitgeputte maar strijdlustige Leeuw op de rand van Maagd.